

Spoštovane članice in člani, drage podpornice in podporniki,

v tej prilogi na kratko v sliki in besedi podajamo informacije o našem delu v letu 2008. Z vašo pomočjo smo si preko kampanjskih aktivnosti, lobiranja, medijskega dela, osveščanja in učenja človekovih pravic prizadevali za spoštovanje človekovih pravic doma in v tujini. Neprecenljiva za izvajanje našega dela je bila tudi vaša finančna podpora, ki nam je omogočala, da smo skupaj uspešno spreminjali svet.

»Če se borite, ste že vnaprej zmagovalec. Če se ne, sodelujete v nepravicih.«
To so bile besede Nadže Dizdarevič na naši okrogli mizi. Njen mož je bil brez obtožnice zaprt v Guantánamu kar 6 let, tudi zaradi našega prizadevanja pa so ga izpustili decembra lani. Takšne zgodbe so navdih za naše delo.

Še enkrat hvala za vaš prispevek in vabljeni na skupno pot do novih zmag.

Nataša Posel, direktorica Amnesty International Slovenije

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

www.amnesty.si

Na sliki je lutka,
ki jo je v povezavi
s slikanico Jagoda
(o njej si preberite
v prilogi) izdelala
Mateja Šušteršič.

GLAVNA PRIZADEVANJA AIS V 2008

Poleg okoli 8500 članov in podpornikov in ekipe, zaposlene na AIS, se je za doseg naših ciljev trudilo še vsaj 60 prostovoljcev, ki so aktivneje vključeni v naše delo. To so aktivisti, lobisti, izvajalci delavnic za učenje človekovih pravic, prevajalci in nenazadnje člani organov našega društva.

Naše poslanstvo smo opravljali preko osveščanja in učenja človekovih pravic, z medijskim delom, z javnim in s spletnim aktivizmom ter z lobiranjem. Lobiranje je bilo posebej intenzivno v času predsedovanja Slovenije EU v prvi polovici leta; lobiranje je potekalo zlasti preko pisem, pa na rednih sestankih na MZZ in občasnih na veleposlaništvih. Naše delo so omogočali prispevki naših članov in članic ter podpornikov in podpornic.

Daljša poročila najdete na spletni strani – www.amnesty.si/porocilo-2008

Pred olimpijskimi igrami v Pekingu o človekovih pravicah na Kitajskem

Na kršitve človekovih pravic na Kitajskem smo v prvi polovici leta med drugim opozarjali z žigosanjem traka želja. To je bil trak iz blaga, na katerega so ljudje odtisnili pečat z napisom 'olimpijska zapuščina', zraven pa dopisali svojo željo, kakšne pozitivne posledice naj bi imele olimpijske igre za človekove pravice. V parku Tivoli smo junija pripravili 'zaigrane' olimpijske igre, ki jih je moderiral Igor E. Bergant. Glavna 'panoga' na zaigranih olimpijskih igrah je bil tek za zapornika vesti na 5 in 10 km. Zaključili pa smo tudi zbiranje omenjenih žigov, s katerimi smo v celoti napolnili okoli 70 metrov dolg trak želja, ki smo ga 1. julija javno razgrnjenega nesli od Prešernovega trga v Ljubljani do kitajskega veleposlaništva. Na ambasadi nam vrat niso odprli, zato smo jim trak skupaj s spremnim pismom vrgli skozi nabiralnik/vrata (pismo so nam neodprto vrnili nekaj dni kasneje).

Ves čas kampanje smo izvajali tudi lobistične dejavnosti, zlasti pisanje pisem. Prvič doslej nam je uspelo dobiti sestanek na kitajskem veleposlaništvu v Sloveniji, ki je potekal korektno, a s precejšnjo zadržanostjo in celo zavračanjem naših stališč z njihove strani.

Pa smo pretekli 5 ali 10 kilometrov za zapornika vesti! Foto: AIS

Trak z željami za pozitivne posledice olimpijskih iger na človekove pravice je krenil na pot do kitajske ambasade. Foto: AIS

60. let Splošne deklaracije človekovih pravic (SDČP)

Obeležitev pomembne obletnice deklaracije je imela 4 dimenzije: predavanja na fakultetah, zbiranje podpisov za pobudo Eldersov, promocijo knjige *Vsi se rodimo svobodni* in javni dogodek 1000 svečk za človekove pravice.

Predavanja na temo deklaracije in pod pokroviteljstvom predsednika države dr. Danila Türka so jeseni pozimi izpeljali na Filozofski fakulteti, Fakulteti za socialno delo, Fakulteti za družbene vede in na Teološki fakulteti v Ljubljani, na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Filozofski fakulteti (UMB) in na Fakulteti za humanistiko v Novi Gorici. Pridružili smo se **svetovni pobudi Eldersov**, to je globalnih modrecev, zbranih okoli Nelsona Mandele,

Aktivisti in aktivistke AIS, pa tudi številni mimoidoči, smo na ljubljanskem Prešernovem trgu skupaj prižgali 1000 svečk za 60. rojstni dan SDČP in 20. rojstni dan AI Slovenije. Foto: AIS

ki so po vsem svetu zbirali podpise v podporo SDČP, ter zbrali skupno 1340 podpisov.

Založba Didakta je objavila slovenski prevod knjige ***Vsi smo rojeni svobodni***, ki skozi ilustracije svetovno priznanih ilustratorjev/ilustratorok predstavlja 30. členov deklaracije. Slikanica, ki

vključuje tudi informacijo o AI, je naprodaj na www.amnesty.si/trgovina; podarili pa smo jo tudi najaktivnejšim učiteljem/icam v naši mreži UČP (sredstva za to smo pridobili od podjetij-donatorjev). Na Prešernovem trgu smo na predvečer dneva človekovih pravic **prižgali 1000 svečk v obliki velike sveče**, logotipa AI.

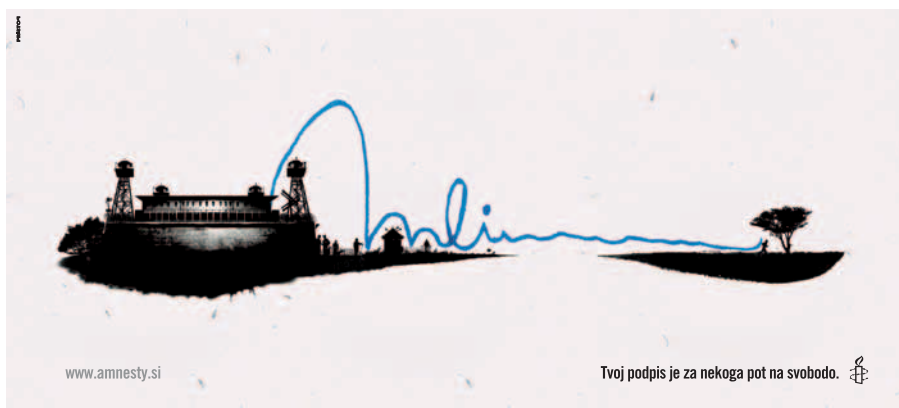
Mreže za pisanje apelov

Še naprej so delovale tri mreže za pisanje apelov za nujne primere posameznikov: splošna, za ženske in za otroke. V mreže je bilo v Sloveniji skupno vključenih okrog 580 ljudi. Člani vsake od mrež prejmejo enkrat mesečno primer posameznika ali skupine, ki je ogrožen/a. Pisanje apelov predstavnikom držav, ki tem ljudem kršijo pravice, je uspešno, saj se razmere spremenijo v vsaj polovici primerov. Več informacij in prijava v mreže: www.amnesty.si/nujne-akcije

Pri agenciji Pristop so nam brezplačno pripravili video in tiskani oglas *Vaš podpis je naše orožje*, ki oglašuje nujne akcije. Tako tiskani kot video oglas sta bila nagrajena na 17. Slovenskem oglaševalskem festivalu v Portorožu. Oktobra je televizijski oglas prejel zlato nagrado še na Zlatem bobnu. Oglas so nam brezplačno vrteli na 12 televizijskih postajah.

Za finančno podporo mreži nujnih akcij smo pomladi poslali direktno pošto v obliki idilične kartice iz Burme s takšnim sporočilom na zadnji strani: *»Pišem vam iz zapora v Burmi. Leta 1998 so me pri 21 letih zaprli, ker sem sodeloval v demonstracijah študentov za izboljšave v šolstvu. V zaporu bom 52 let. Pomagajte! Myo Min Zaw*
Foto: Rok Kofol

Nagrajeni oglas *Vaš podpis je naše orožje*. Agencija Pristop.

Proti kršitvam človekovih pravic v okviru vojne proti terorizmu

S spletnimi, lobističnimi in javnimi akcijami smo pozivali k zaprtju Guantánama, prenehanju Čiinega programa tajnih pridržanj, opozarjali na nedopustnost mučenja in si prizadevali za izpustitev Alžirske skupine (šestih državljanov BiH, pridržanih v Guantánamu). Amnestyjeva prizadevanja so obrodila sadove z napovedanim zaprtjem Guantánama, decembra 2008 so bili od tam izpuščeni trije od šestih članov Alžirske skupine.

V okviru festivala Liffe smo na odlično obiskani okrogli mizi *Nezakoniti postopki v okviru boja proti terorizmu* gostili Murata Kurnaza (nekdanjega ujetnika iz Guantánama), Nadžo Dizdarevič (ženo državljanja BiH, pridržanega v Guantánamu), Camillo Jelbart (mednarodni sekretariat AI), dr. Milana Brgleza (FDV) in dr. Katja Šugman (PF). Nadža Dizdarevič je primer Alžirske skupine predstavila tudi skupno 400 študentom Fakultete za družbene vede in Pravne fakultete.

Murat Kurnaz je bil zaprt v Guantánamu 4 leta in 8 mesecev, ne da bi ga česa obtožili ali mu sodili. Desno dr. Katja Šugman. Foto: Miha Bogataj.

Šesto obletnico Guantánama smo januarja obeležili z javnim shodom, na katerem smo v znak obsojanja mučenja simbolično ponazorili klečeče prisilne drže, v katere silijo zapornike. Naše zahteve smo izrazili tudi na sestanku na ameriškem veleposlaništvu v Ljubljani.

Foto: Miklavčič Iztok

20 let slovenske Amnesty

10. decembra 1988 je takrat 16-letna Suzana Dewa ustanovila prvo skupino AI v slovenskem prostoru, to pomeni, da je slovenska Amnesty v 2008 praznovala 20 let. Eden prvih članov AIS Vlado Kreslin je naši obletnici posvetil enega od svojih tradicionalnih decembrskih koncertov v Cankarjevem domu. Pripravili smo tudi priložnostno razstavo **Od srednješolke do gibanja 8500 ljudi** (ki je zdaj 'potujoča' po Sloveniji).

Za 20. obletnico AIS so nam na agenciji Publicis pripravili TV oglas **Amnesty svečka** (nagrajen na 17. Slovenskem oglaševalskem festivalu). Spomladi 2009 so nam oglas brezplačno vrteli na 9 lokalnih televizijah.

»Amnesty International je v današnjem svetu izkoriščanja in teptanja človekovih pravic nežna bilka, ki bi jo morali negovati in zalivati - s spoštovanjem do drugih in drugačnih, predvsem pa z močnim in odločnim glasom.

Amnesty International se bori za nevidne, neslišne in neuslišane, za tiste, ki v rokah nimajo medijev in moči, za tiste, ki pomoč najbolj potrebujejo.

Počaščen in ponosen sem, da s svojim glasom lahko prispevam kamenček v mozaik podpore.«

Vlado Kreslin

Vlado Kreslin je eden prvih članov slovenske Amnesty.

Izbrisani

Problematike smo se lotili z osveščevalnim, medijskim in lobističnim delom. V sodelovanju s tujimi sekcijami AI smo izvedli sedem turnej izbrisanih (Celovec, Berlin; Kopenhagen, Gradec, Budimpešta, Beograd, Bruselj); to pomeni, da so predstavniki izbrisanih na obiskih predstavljali svoje zgodbe. Finska, švedska, francoska, poljska in češka sekcije AI pa so izvedle samostojna obsežna lobiranja brez gostovanja turneje. V začetku leta 2009 smo dočakali obljubo MNZ o primerni ureditvi statusov izbrisanih in močna zagotovila o primerni dokončni razrešitvi njihovega položaja.

Skupaj z Mirovnim inštitutom, Mestno občino Ljubljana in Studiom Poper (ki je kampanjo zasnoval oblikovno in komunikacijsko) smo pripravili t. i. komunikacijsko intervencijo, da bi problematiko izbrisanih približali tudi širši javnosti. Osrednja točka intervencije je spletna stran www.izbrisan16let.si (vmes se je spremenila v www.izbrisan17let.si).

Najvidnejša je bila komunikacijska intervencija z 'zaveso' v obliki izjav izbrisanih na fasadi Hribarjeve hiše v Ljubljani, zelo zgovorne pa so tudi silhete izbrisanih v izložbenih oknih (na sliki). Foto: Studio Poper

Proti nasilju nad ženskami

S Ključem, z Društvom za nenasilno komunikacijo, Društvom SOS telefon in Žensko svetovalnico smo sklenili zvezo za nenasilje, katere glavni projekt je bil **zaprisega o izbiri nenasilja** v koordinaciji Ključa. Zaprisego so maja javno pred predsednikom dr. Danilom Türkcom, ki podpira projekt, izrekli maturantje, ki so kasneje zaplesali največjo maturantsko četvorko za Guinnessov rekord. Jeseni je bila vzpostavljena spletna stran www.pentlja.org, kjer se tudi zbirajo podpisi oziroma prisege. Ob začetku mednarodnih akcijskih dni proti nasilju nad ženskami, 25. novembra, smo pred mestno hišo v Ljubljani postavili veliko pentljo, na kateri je bilo upodobljenih preko 2000 zbranih podpisov.

'Gasilka' ekipe – pred akcijo zaprisege na maturantski četvorki.

Za zaščito civilnega prebivalstva v Darfurju

Skupaj s Tomom Križnarjem smo zbrali okoli 2000 podpisov pod peticijo, ki slovenske oblasti poziva k aktivnemu prizadevanju za zaščito civilnega prebivalstva v Darfurju.

Zbiranje podpisov na Križnarjevem dobrodelnem koncertu. Foto: AIS

Položaj romske skupnosti (izobraževanje)

Glede položaja romske skupnosti v RS je bil poudarek na področju dostopa romskih otrok do izobraževalnega sistema. Delo je bilo usmerjeno predvsem na zbiranje podatkov: s šolskim letom 07/08 se je namreč iztekel sporni začasni bršljijski model. V tesnem stiku smo bili z uradniki, romsko skupnostjo in starši na Dolenjskem, da bi dobili celovit vpogled v razmere v praksi. Jeseni smo vzpostavili stike z reprezentativnimi romskimi društvi (Svet romske skupnosti RS (državni organ) ter Forum romskih svetnikov (NVO)). Aktivno smo bili udeleženi tudi pri delu lokalnih NVO v Krškem, kjer skuša občina ob podpori NVO, romske skupnosti in lokalnega prebivalstva legalizirati romsko naselje in zgraditi vso infrastrukturo (vključno z vrtcem).

V sodelovanju z Društvom zaveznikov mehkega pristanka smo v okviru programa učenja človekovih pravic izdali slikanico **Jagoda** v romskem, slovenskem in angleškem jeziku. Slikanica o romski deklici Jagodi je nastala s pomočjo romskih otrok in je bila ob pomoči donatorjev brezplačno razdeljena na vse osnovne in srednje šole v Sloveniji. Ob slikanici smo izdali tudi **priročnik za izvajanje delavnic** za učitelje in mladinske delavce ter izobraževanje za učiteljice in romske pomočnike.

Paralizator

Ena pomembnejših dobrih novic v Sloveniji je prišla konec novembra, ko so po naših večletnih lobiranjih in drugih aktivnostih oblasti ustavile uvedbo paralizatorja kot prisilnega sredstva v slovensko policijo. Odločitev velja »do dokončne preučitve problematike«, a ob morebitnem ponovnem razmišljanju o uvedbi bi morale oblasti vse aktivnosti začeti znova.

Novinarska konferenca ob izdaji slikanice Jagoda v ljubljanski knjigarni Konzorcij. Foto: AIS

Učenje človekovih pravic

To je eno naših najpomembnejših aktivnosti, ki jih osredotočamo na osnovne in srednje šole ter fakultete. Izpeljali smo več kot 100 delavnic za mlade, seminar za učitelje/ice na temo učenja človekovih pravic, na to temo pa smo sodelovali tudi pri študijskih skupinah. Aktivna je bila skupina okoli 15 mlajših aktivistk, ki so izvedle tabor za mlade in njihove mentorice na temo homofobije, stereotipov, predsodkov in diskriminacije. Vzdrževali smo redne stike z mrežo okoli 400 učiteljev in učiteljic, ki prejema pošto, publikacije in izvajajo delavnice v svojem okolju.

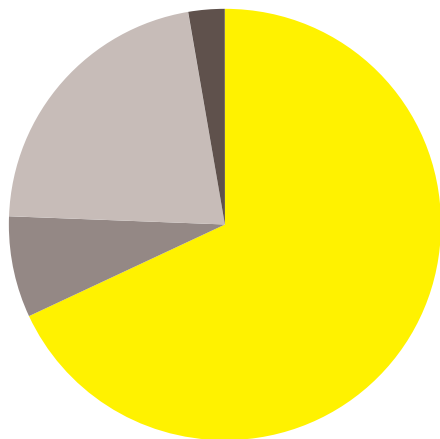
V letu 2008 smo izpeljali več kot 100 delavnic za mlade na temo homofobije, nasilja nad ženskami, diskriminacije, dostojanstva človeka in človekovih pravic. Na fotografiji utrinek iz delavnice na OŠ Metlika.

FINANČNO POROČILO AIS ZA LETO 2008*

'Rekruterka' direktnega dialoga AIS. V letu 2008 je za AIS delalo 130 rekruterjev, ki so na ulici ustavljali mimoidoče in jih prosili, da podprejo naše delo z odprtjem trajnika.

Prihodki AIS so v letu 2008 znašali skupno 394.110 EUR.

■ Prispevki od članstva in podpornikov	68,00 %
■ Drugi prihodki od zbiranja sredstev	21,44 %
■ Pomoč mednarodne organizacije	7,67 %
■ Drugo	2,89 %

PRIHODKI AIS (v EUR) v letu 2008

Prispevki od članstva in podpornikov	267.990
Drugi prihodki od zbiranja sredstev	30.220
Pomoč mednarodne organizacije	84.510
Drugo	11.390

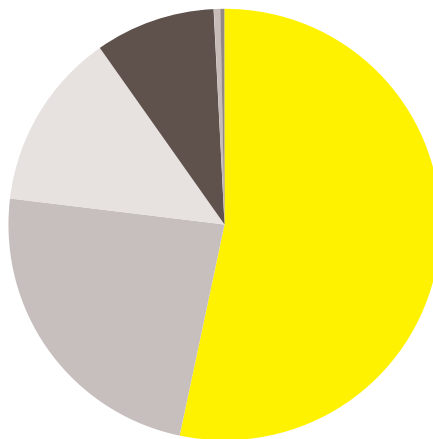
Skupno 2008:	394.110
Skupno 2007:	326.243

ZBIRANJE SREDSTEV V AIS

Največ sredstev za naše delo dobimo od članov in podpornikov, za kar se vam iskreno zahvaljujemo. Večinoma donatorje pridobimo preko tehnike, imenovane direktni dialog. Pri tem ustavljamo ljudi na ulici in jih prosimo za redno mesečno donacijo preko odprtja trajnika. V Mariboru, Celju, Kranju in Ljubljani smo lani skupno zbrali 2000 trajnikov, od katerih so banke odobrile 1500.

Naše podpornike in podpornice tudi redno obveščamo o svojem delu preko telemarketinga, pri čemer pa jih prosimo tudi za dvig zneska donacije na trajniku. Tako smo v 2008 poklicali skoraj 3000 ljudi, od katerih se je skoraj polovica odločila za povišanje.

Odhodki AIS so v letu 2008 znašali skupno 447.536 EUR.

■ Kampanje in učenje človekovih pravic	53,29 %
■ Stroški aktivnosti za zbiranje sredstev	23,65 %
■ Administracija in splošna podpora programom	13,32 %
■ Prispevek mednarodni organizaciji	9,03 %
■ Drugo	0,48 %
■ Interna demokracija	0,22 %

ODHODKI AIS (v EUR) v letu 2008

Kampanje in učenje človekovih pravic	238.505
Stroški aktivnosti za zbiranje sredstev	105.857
Administracija in splošna podpora programom	59.611
Prispevek mednarodni organizaciji	40.417
Drugo	2.170
Interna demokracija	976

Skupno 2008:	447.536**
Skupno 2007:	324.262

V prizadevanju za alternativne vire zbiranja sredstev smo se posvetili tudi fundacijam. V tem okviru smo naredili izbor potencialnih virov sredstev in navezali stike. Pridobili smo tudi status humanitarne organizacije, ki nam ga je dodelilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Pripravili smo tudi prve 4 prijave, a z njimi nismo bili uspešni.

* Končno finančno poročilo, ki vključuje tudi poročilo revizorske hiše, bo objavljeno na naši spletni strani www.amnesty.si

** Razlika med prihodki in odhodki nastane zaradi v finančnem načrtu načrtovanega koriščenja rezerv. Konec leta 2008 je bilo stanje rezerv 67.586 EUR.

EKIPA PISARNE AIS

Nataša Posel, direktorica

Metka Naglič, vodja kampanj in medijev

Blaž Kovač, vodja področja lobiranja in projektov dela na Sloveniji

Jerneja Turin, koordinatorica prostovoljcev-lobistov,
od septembra 2008 koordinatorica

Romana Frankovič, vodja učenja človekovih pravic do avgusta 2008

Simona Kemperle, vodja učenja človekovih pravic od avgusta 2008

Miha Bogataj, vodja direktnega dialoga

Anja Vrdovec, koordinatorica telemarketinga

Andreja Živoder, vodja financ in zbiranja sredstev, do oktobra 2008

Mateja Kurir, vodja projektov skladov

Tanja Rihtaršič, administrativna vodja pisarne, do septembra 2008

Tadeja Knuplež, administrativna vodja pisarne, od septembra 2008

Pri projektih učenja človekovih pravic je aktivneje sodelovala koordinatorica LGBT področja **Maja Pan**. Koordinatorica mrež nujnih akcije je bila **Sanja Cukut**. Za lokalno koordinacijo direktnega dialoga pa so skrbeli: **Zala Primc**, **Sebastijan Sintič** (Ljubljana, Celje), **Andrej Casagrande** in **Ana Stamenkovič** (Maribor), **Natalija Tetičkovič** (Kranj).

ČLANI ORGANOV DRUŠTVA AIS

Člani izvršnega odbora (IO): **Andreja Mrak** (predsednica), **Grega Milčinski** (blagajnik), **Brina Felc**, **Martin Langerholc**, **Špela Repič**, **Nataša Šip** in **Sabina Živec** (člani/ce IO)

Člani nadzornega odbora: **Alenka Jerše**, **Primož Kunaver**, **Dean Zagorac**

Disciplinska komisija: **Branka Emeršič**, **Anita Longo**, **Majda Prijon**

Obveščanje- osveščanje

Sami smo objavili 38 sporočil za javnost, redno pa smo se odzivali na povpraševanja medijev. Poleg 'tradicionalne' novinarske konference ob objavi letnega poročila AI smo še 4 novinarske konference pripravili v sodelovanju z drugimi partnerji/organizacijami: ob izdaji knjige *Jagoda*, ob izdaji knjige *Vsi se rodimo svobodni*, ob tednu izbrisanih in ob začetku mednarodnih akcijskih dni proti nasilju nad ženskami.

Vsak mesec smo objavili novo številko elektronskega glasila E-mnesti. Januarja smo zaključili razpis za izbor nove podobe **Amnesty Akcije**, na katerem je zmagal samostojni oblikovalec **Marko Kadič**. V skladu z novo celostno podobo AI smo se odločili tudi za prenavo naše spletne strani www.amnesty.si (uporabili smo predlogo mednarodne spletne strani). Za novo spletno stran imamo podatke o obisku od oktobra naprej: okoli 3234 obiskov različnih posameznikov mesečno; vseh obiskov pa 5122 na mesec.

Izobraževanje članstva- prostovoljstva:

Oktobra smo znova izpeljali dvodnevno usposabljanje novih prostovoljk in prostovoljcev v Rakovem Škocjanu. Novi generaciji (20 ljudi) smo predstavili celovito in medsebojno povezano delo organizacije ter jih usposobili za lobiranje, aktivizem ali področje UČP. Novembra pa smo v Izoli pripravili še vikend seminar za člane in prostovoljce.

Že tretje leto zapored smo imeli uvodno 'vikend' usposabljanje v Rakovem Škocjan. Na sliki 'generacija' prostovoljcev 2008.

